

Незгасній пам'яті вченого

Зубець Михайло Васильович (07.04.1938 р. – 07.01.2014 р.)

7 січня 2014 року на 76 році життя відійшов у засвіти Зубець Михайло Васильович, почесний президент Національної академії аграрних наук України, доктор сільськогосподарських наук, академік Національної академії аграрних наук України, академік Академії аграрних наук Республіки Білорусь та академік Російської академії сільськогосподарських наук, Герой України, заслужений діяч науки і техніки України.

Народився М. Зубець 7 квітня 1938 р. у с. Нова Басань Бобровицького району Чернігівської області.

У 1962 р. Михайло Васильович закінчив Українську сільськогосподарську академію. У 1962-1963 рр. працював старшим зоотехніком Прилуцької держплемстанції, у 1963-1972 рр. – головним зоотехніком-селекціонером держплемзаводу «Тростянець» Чернігівської області. Протягом 1972-1978 рр. – заступник, начальник відділу з племінної справи Міністерства сільського господарства УРСР, 1978-1980 рр. – начальник управління м'ясного скотарства, 1980-1987 рр. – начальник Головного управління сільськогосподарської науки, заступник міністра сільського господарства УРСР. Упродовж 1987-1990 рр. – начальник Головного управління науково-технічного прогресу в галузях АПК Держагропрому УРСР. У грудні 1989 р. його обирають заступником голови президії Південного відділення ВАСГНІЛ. У 1991-1996 рр. – віце-президент УААН. З 1992 до 1996 р. М. Зубець також виконує обов'язки директора Інституту розведення і генетики тварин УААН. З 1996 р. – Президент УААН, віце-прем'єр-міністр Кабінету Міністрів України. З 2011 р. – почесний президент Національної академії аграрних наук України.

У 1974 р. в Харківському зооветеринарному інституті він захистив кандидатську дисертацію на тему «Обоснование подбора в заводском стаде крупного рогатого скота», в 1990 р. у НДІ розведення та генетики сільськогосподарських тварин (м. Ленінград) – докторську дисертацію на тему «Методы использования генофонда симментальской породы при чистопородном разведении и скрещивании».

У 2010 р. Зубця М. В. обрано президентом Союзу європейських академій прикладних наук у галузі сільськогосподарства, продовольства та природних ресурсів.

Своїми науковими працями вчений розвинув теоретичні і практичні питання породотворного процесу у молочному та м'ясному скотарстві, висунув нову гіпотезу генезису порід, став визнаним лідером комплексу наукових досліджень з проблем генетики, селекції і біотехнології у тваринництві. Результати наукових досліджень у цій галузі засвідчують 612 опублікованих ним

наукових праць, у тому числі 139 монографій, підручників, книг, брошур та програм з питань селекції і генетики тварин, які захищено 26 авторськими свідоцтвами, патентами та винаходами, котрі знайшли широке впровадження у виробництві. М. Зубець – відомий історик аграрної науки. Він започаткував разом із В. Буркатом серію видань «Українські вчені-аграрії ХХ століття».

М. Зубець – співавтор виведення високопродуктивних порід великої рогатої худоби: української, волинської та поліської м'ясних, українських червоно-рябої та чорно-рябої молочних та їхніх структурних одиниць.

Під керівництвом М. Зубця дев'ятнадцять науковців стали кандидатами, а шість – докторами наук.

Зубець М. В. – відомий громадський і державний діяч. З 1992 р. він член колегії з питань економічної політики Верховної Ради України; у 1996-1997 рр. – голова аграрної партії України. У 1997 р. його обрано членом Комітету з присудження Державних премій України в галузі науки і техніки, а також членом Державної комісії з проведення в Україні адміністративної реформи; у 1997-1999 рр. – він член Комісії з питань аграрної та земельної реформи при Президентові України. З листопада 1998 р. – член президії ВАК України, а з грудня 1998 р. – член президії НАН України. Протягом 1998-2000 рр. – позаштатний радник Президента України. У 1999-2001 рр. – член Комісії з питань аграрної політики при Президентові України. З травня 1999 р. – заступник голови аграрної партії України; у 1999-2000 рр. – член Ради з питань інтелектуальної власності й трансферу технологій. З березня 2000 р. – член Ради з питань науки та науково-технічної політики при Президентові України, член Комісії з організації діяльності технологічних парків та інноваційних структур інших типів. З 2001 р. – голова спостережної ради НАК «Укragenrolізинг». Депутат трьох скликань Верховної Ради України. Із травня 2003 р. Зубець М. В. – член Національної ради зі сталого розвитку України, а з червня 2003 р. – член урядового комітету з реформування аграрного сектору.

У сфері законодавчої влади Михайло Васильович, як народний депутат України – автор більше ніж 20-ти законопроектів з питань аграрної політики та виробництва.

Багаторічну творчу працю вченого відзначено численними урядовими нагородами. Михайло Васильович – двічі лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки (1993, 1999), лауреат премії Української академії аграрних наук «За видатні досягнення в аграрній науці» (1995) та премії ім. В. Я. Юр'єва НАНУ (1997). У 1996 р. М.В. Зубцю присвоєно почесне звання заслуженого діяча науки і техніки України. Удостоєний звання Героя України (2009) і нагороджений орденами «Знак Пошани» (1971, 1976), князя Ярослава Мудрого V ступеня (1998), трьома медалями (1970, 1982, 1983).

Світла пам'ять про Михайла Зубця надійно збережеться у серцях багатьох людей, хто знав, спілкувався, співпрацював із ним. Нехай українська земля, якій він служив вірою і правдою, буде йому догідним прихистком – на віки.

Редакційна рада і колегія журналу